

SVJEDOČANSTVA O HOLOKAUSTU U KNJIGAMA

Zrinka Brigić, knjižničarka

Knjižnica Gornjogradske gimnazije

DOBITNIK NOBELOVE NAGRADE ZA MIR

ELIE WIESEL NOĆ

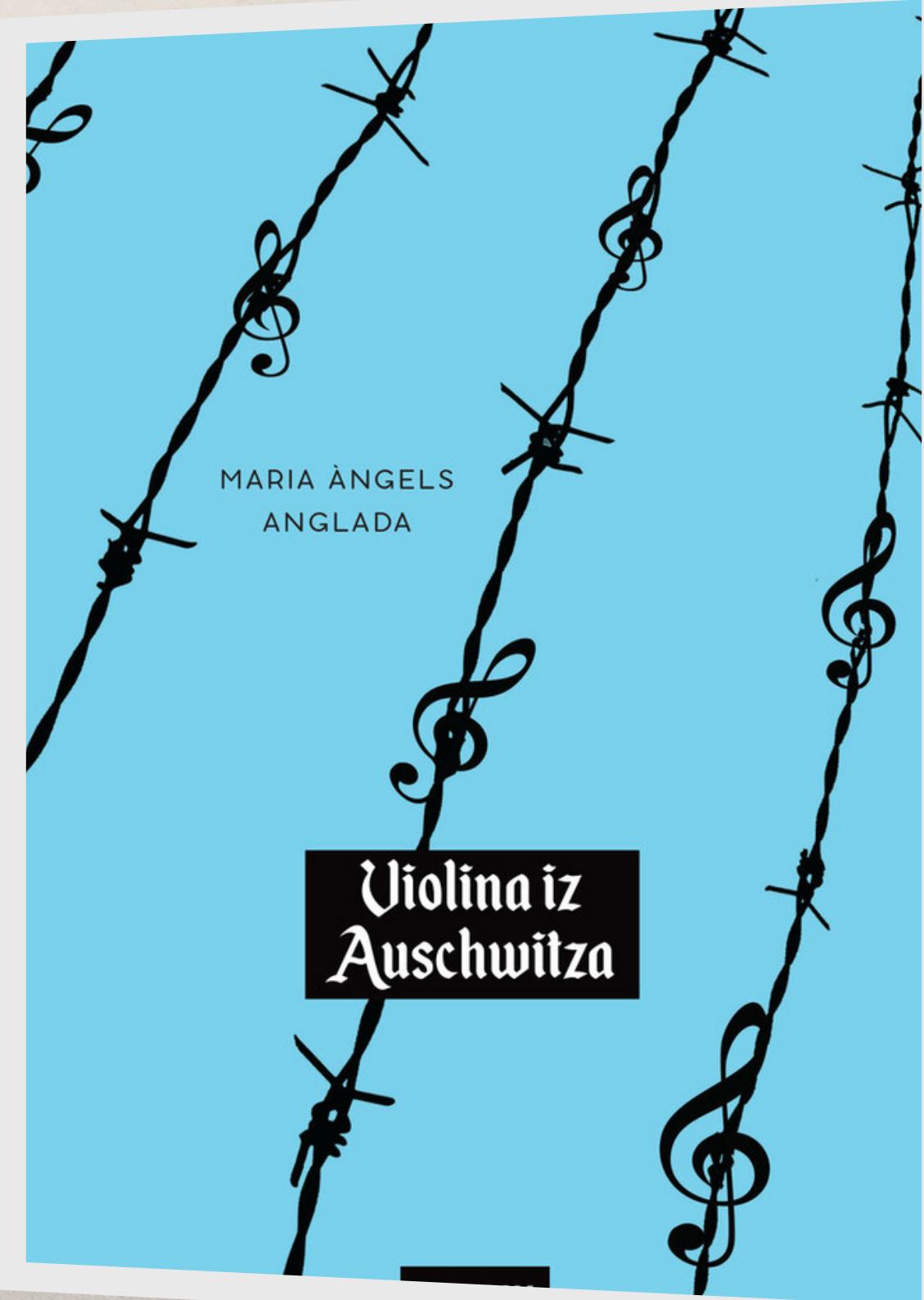
«Kroz Wieselove oči vidimo ono najgore i ono najbolje u čovjeku. Njegova mi hrabrost daje snagu.»

Oprah Winfrey

Obrazovani i pobožni tinejdžer bori se s nepodnošljivim osjećajem krivnje zbog toga što je jedini iz obitelji preživio strahote holokausta i genocida. Sjećanja na jezive prizore iz logora smrti suočavaju ga s nepodnošljivim pitanjem: kako je Bog, u kojeg je tako silno vjerovao, mogao dopustiti takve monstruozne zločine. Ova potresna knjiga ne nudi jednostavan odgovor, ali preispituje temeljne životne zagonetke i predstavlja vrhunac Wieselova životnog projekta – svjedočiti u ime onih koji su stradali kao nevine žrtve.

U prosincu 1991. trio je svirao u Krakovu. Nakon završetka nastupa, on je ostao poslušati orkestar koji je svirao iza njih. Osobito ga se dojmio zvuk solo violine, koju je suptilno svirala jedna žena, Regina. Kasnije, pružila mu je violinu da je isproba. Zasvirao je s oduševljenjem, pitajući se koji ju je to majstor napravio tako posebnu. A onda je do njega došla priča o Danijelu, Regininom stricu, koji je izradio violinu prema mjerama Stradivariusa, u koncentracionom logoru... Uvod u svako poglavlje priče o Danijelu, kao zastrašujući preludij, sačinjen je od izvadaka iz stvarne dokumentacije njemačkih SS-ovaca. Roman katalonske spisateljice nešto je drugačije ispriповједана priča o holokaustu, a ujedno i prvo njezino djelo objavljeno u prijevodu na hrvatski jezik.

Jedan od najvrednijih autora naše epohe.

— Alfred Kazin

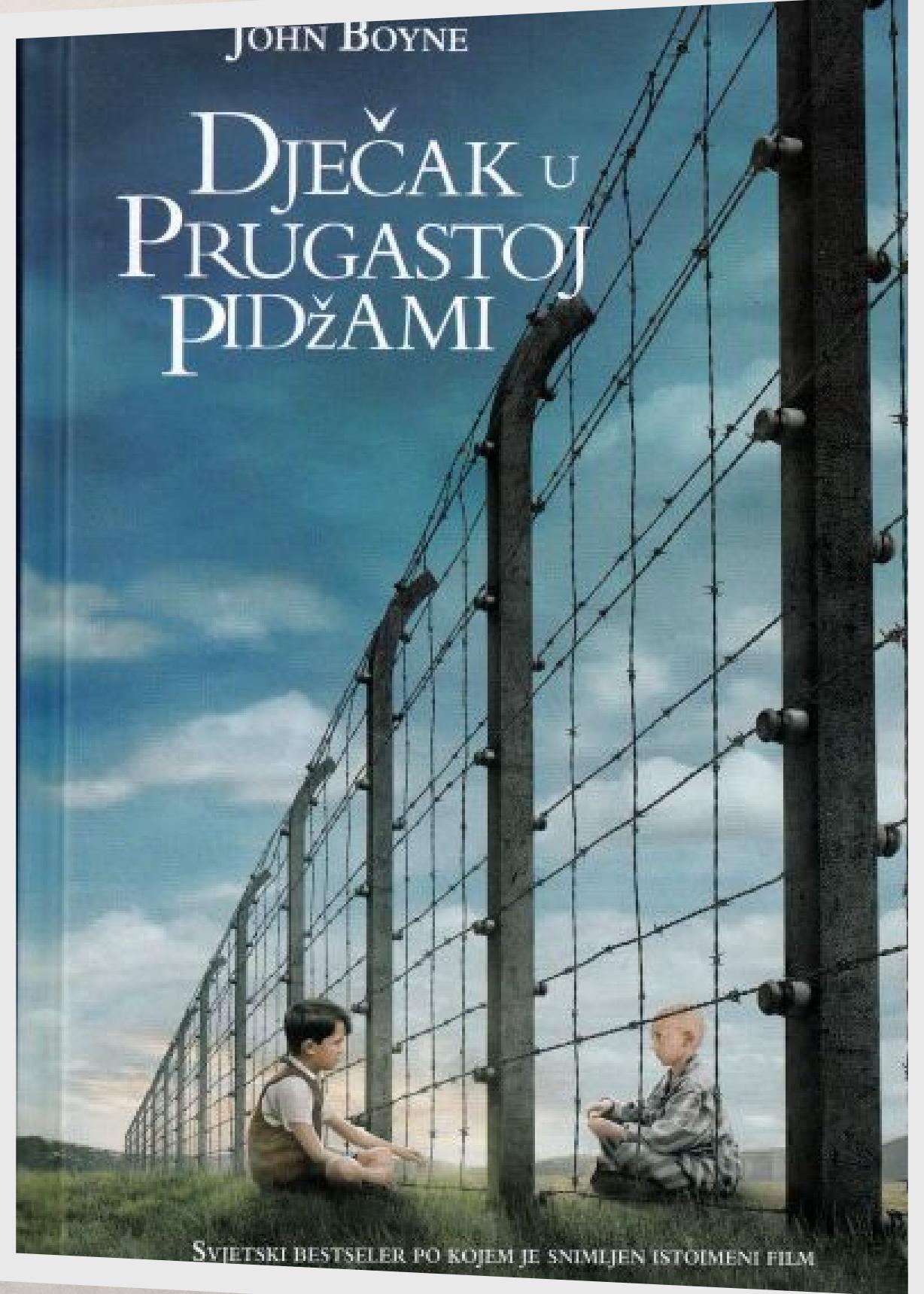
ZAR JE TO ČOVJEK

PRIMO LEVI

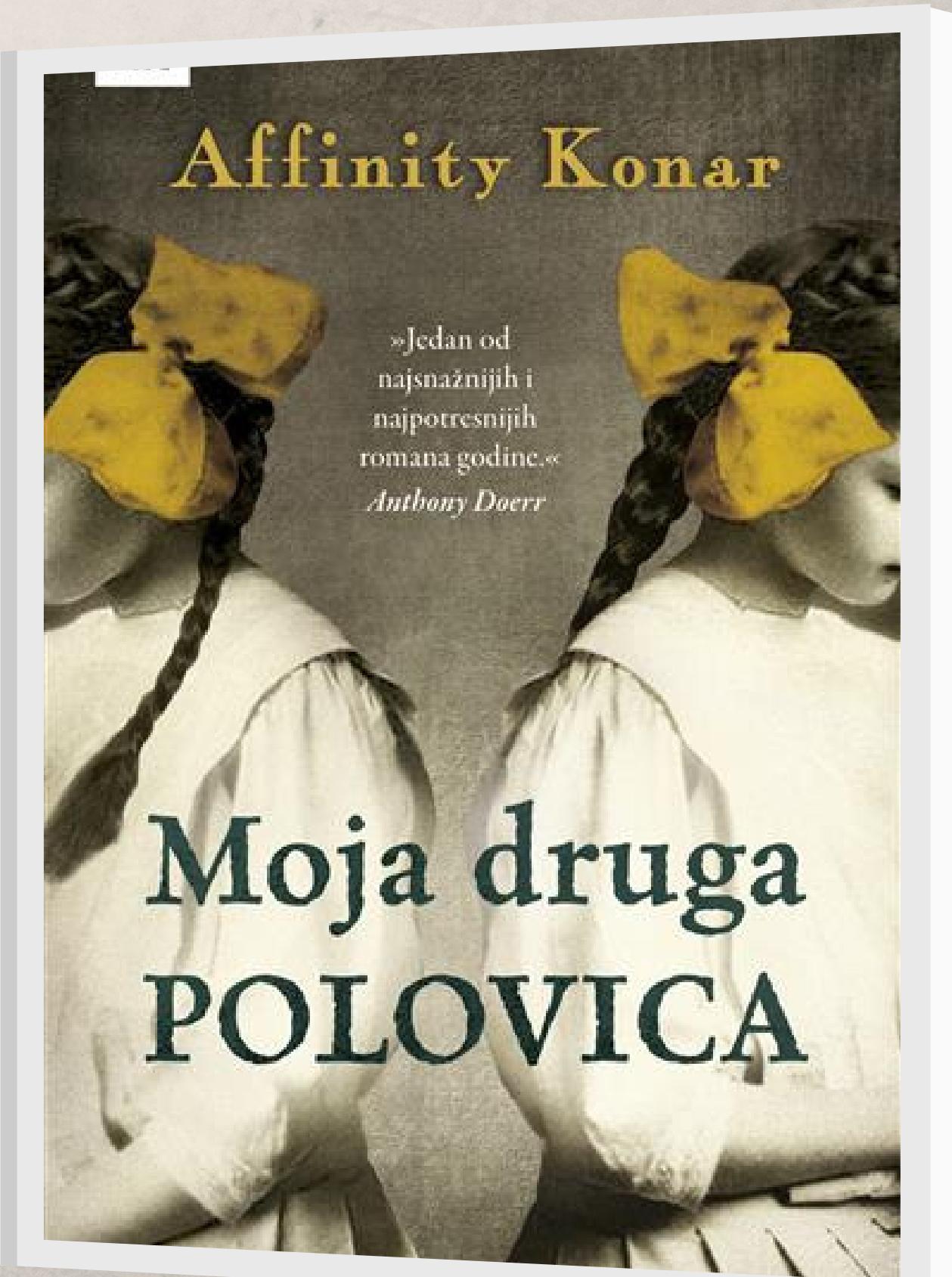
FRAKTURA

Primo Levi jedan je od malobrojnih koji su preživjeli "tvornicu smrti" Auschwitz. Nacistički lageri kruna su fašizma u Europi, njegovo najmonstruoznije očitovanje. Oni predstavljaju negaciju čovječnosti i ljudskog dostojanstva bilo da se radi o žrtvama ili o mučiteljima. Svoja sjećanja na taj pakao kojeg su stvorili ljudi, autor opisuje bez mržnje, kao opomenu, sa željom da se nikada ne zaboravi.

Tema romana je slučajni događaj u okruženju konclogora za vrijeme Drugoga svjetskog rata. Glavnu ulogu nosi osmogodišnji dječak sin zapovjednika logora, koji vođen dječjom značajkom ulazi u logor i upoznaje židovskog dječaka, zatočenika logora. Njihovo će prijateljstvo prerasti u potresnu i dirljivu priču o strahotama holokausta ispričanu iz perspektive osmogodišnjeg dječaka. Roman preveden na više od 40 jezika dobio je nagradu Irski roman godine i nagradu Bisto za najbolju knjigu godine, a prema njemu je snimljen i istoimeni film.

Dvanaestogodišnje blizanke Perla i Staša Zamorski deportirane su s majkom i djedom u logor smrti. U jezivom okružju jedinu utjehu pronađaze u dvoglasju svojih osobnosti, tješeći se uzajamno tajnim jezikom izgubljenog djetinjstva. Ubrzo ih odvajaju od obitelji i šalju u tzv. "Zoološki vrt" - ozloglašeni medicinski laboratorij doktora Mengelea. "Andeo smrti" nad djevojčicama provodi neljudski okrutne pokuse koji za cilj imaju kreiranje nadmoćne arijevske rase. S vremenom Perla nestaje, ali Staša ustraje u vjeri da je živa, te nakon oslobođenja logora od strane Crvene armije kreće u svojevrsnu odiseju ratom poharanom Poljskom, tragajući za izgubljenom sestrom...

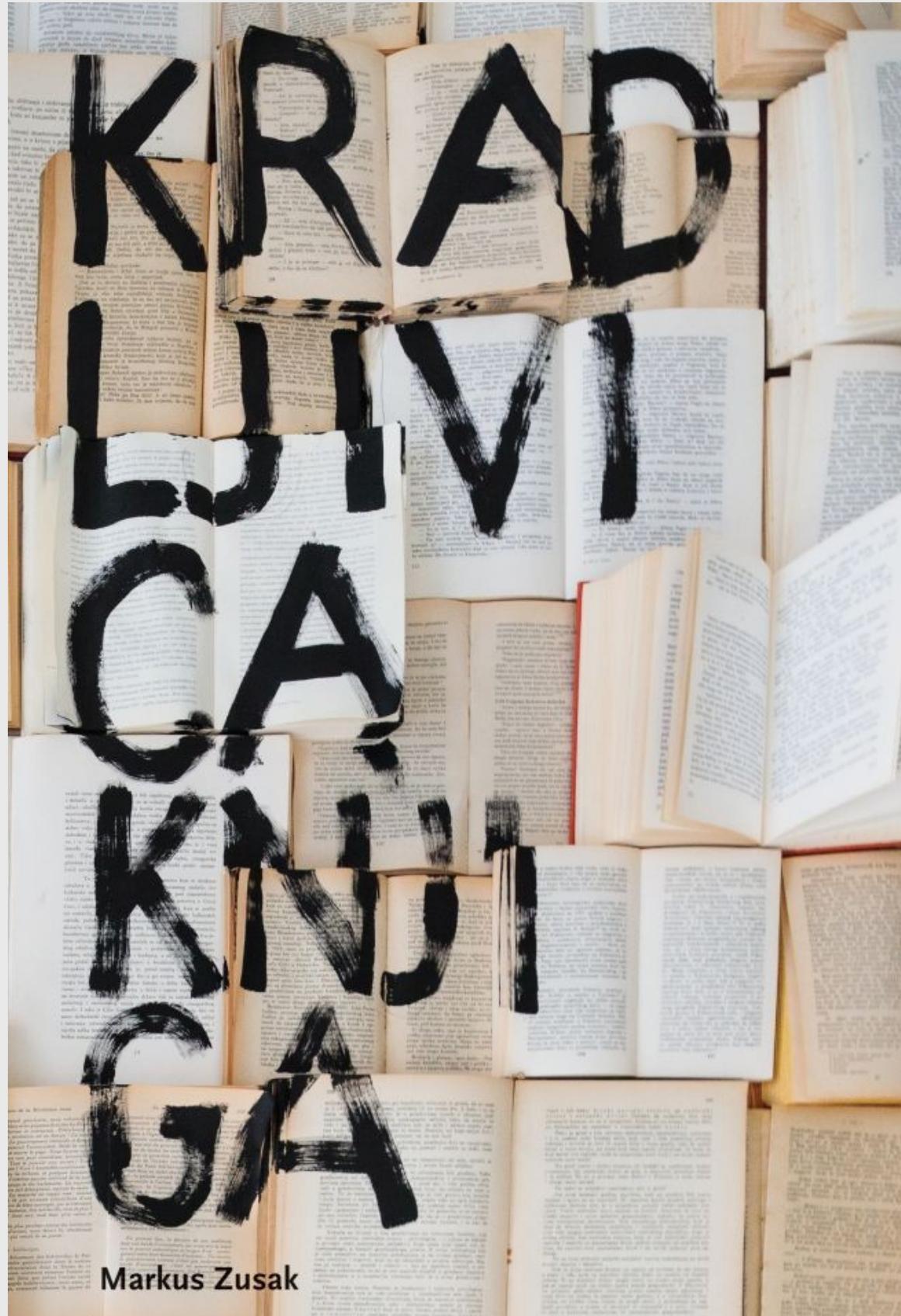

Autorica je dijete Židova koji su preživjeli Holokaust i imigrirali u Kanadu. Riječima i crtežima autorica donosi sjećanja na odrastanje u Torontu, s roditeljima koji žive u zatvorenom krugu također preživjele rodbine i prijatelja. Prikazuje sasvim obične muškarce i žene koji moraju nastaviti sa svojim životima nakon nezamislivih strahota koje su preživjeli: otac gleda svoje vesterne, tetka pjeva svoje jidiš pjesme, majka prži svoje piliće... Istodobno je knjiga protkana crtežima, stripovima, zabavnim prisjećanjima i sitnicama iz svakodnevice...

O sudbini jedne češke židovske obitelji stradale u užasima holokausta u ovom romanu podijeljenom u tri dijela govore dva glavna lika - Mira, kao devetogodišnja djevojčica te kasnije odrasla žena i Hana, njezina teta koja je na svojoj koži proživjela užase ratnog stradanja od kojih se nikada nije oporavila. Razgranata fabula obuhvaća nekoliko generacija Židova čije se sudbine isprepliću sa češkim stanovnicima malog grada Meziričija. Hana, jedina preživjela od deportirane obitelji, vraća se nakon oslobođenja iz Auschwitza u svoj grad duševno i tjelesno potpuno uništena, prepuna teške krivnje što je nerazumnim odlukama zacrtala svoju sudbinu...

Markus Zusak

Priču koja se odvija tijekom Drugoga svjetskog rata priča Smrt - osobno. Mala kradljivica, posvojena devetogodišnja Liesel, postaje opsesija Smrti koja ju prati od prve krađe u kojoj djevojčica ukrade pogrebnikov priručnik na posljednjem ispraćaju vlastitog brata pa sve do pisanja vlastite knjige koja će joj na kraju spasiti život. Ukradene knjige čine osnovu romana na koju se nadograđuju tople, životne priče o ljudima koji vode osobne male ratove s odrastanjem, nacizmom, odanošću i gubitkom...

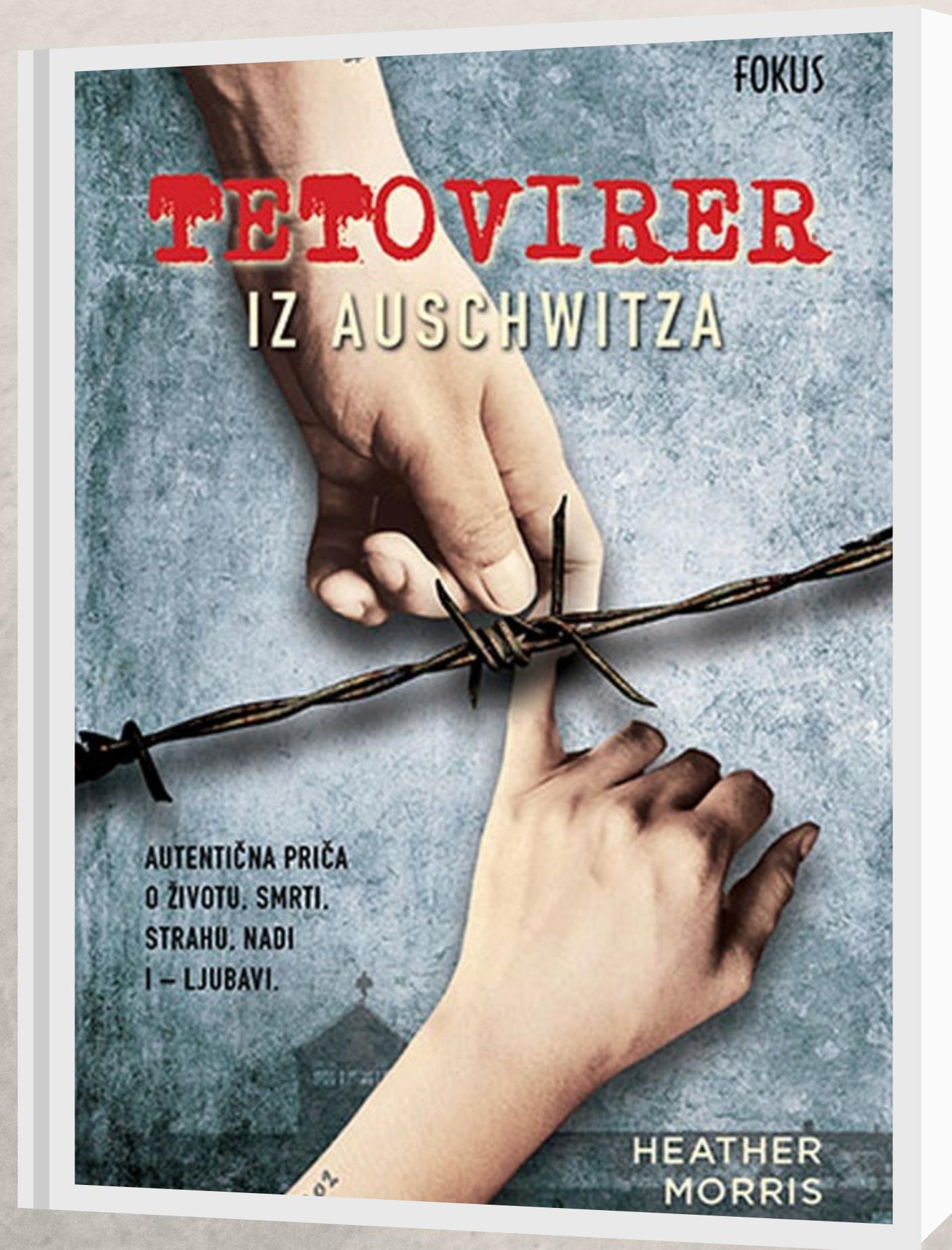
Žena kojoj sam čitao

Slučajni susret petnaestogodišnjeg Michaela i dvostruko starije Hanne prerasta u višemjesečnu vezu u kojoj on otkriva tjelesnu strast i zaljubljenost, privrženost i strah od gubitka. Njihov odnos te kasnije saznanje da se Hanni sudi zbog nacističkih zločina, određuje čitav njegov život. Roman u kojem autor otvara niz pitanja vezanih za moralno određenje pojedinca i njegovu slobodu izbora u vrijeme nacizma, ali i u poslijeratnom razdoblju, te pitanja krivnje i odgovornosti cijele generacije za ono što se dogodilo u Njemačkoj...

Roman po kojem je snimljen istoimeni filmski hit s Kate Winslet i Ralphom Fiennesom u glavnim ulogama

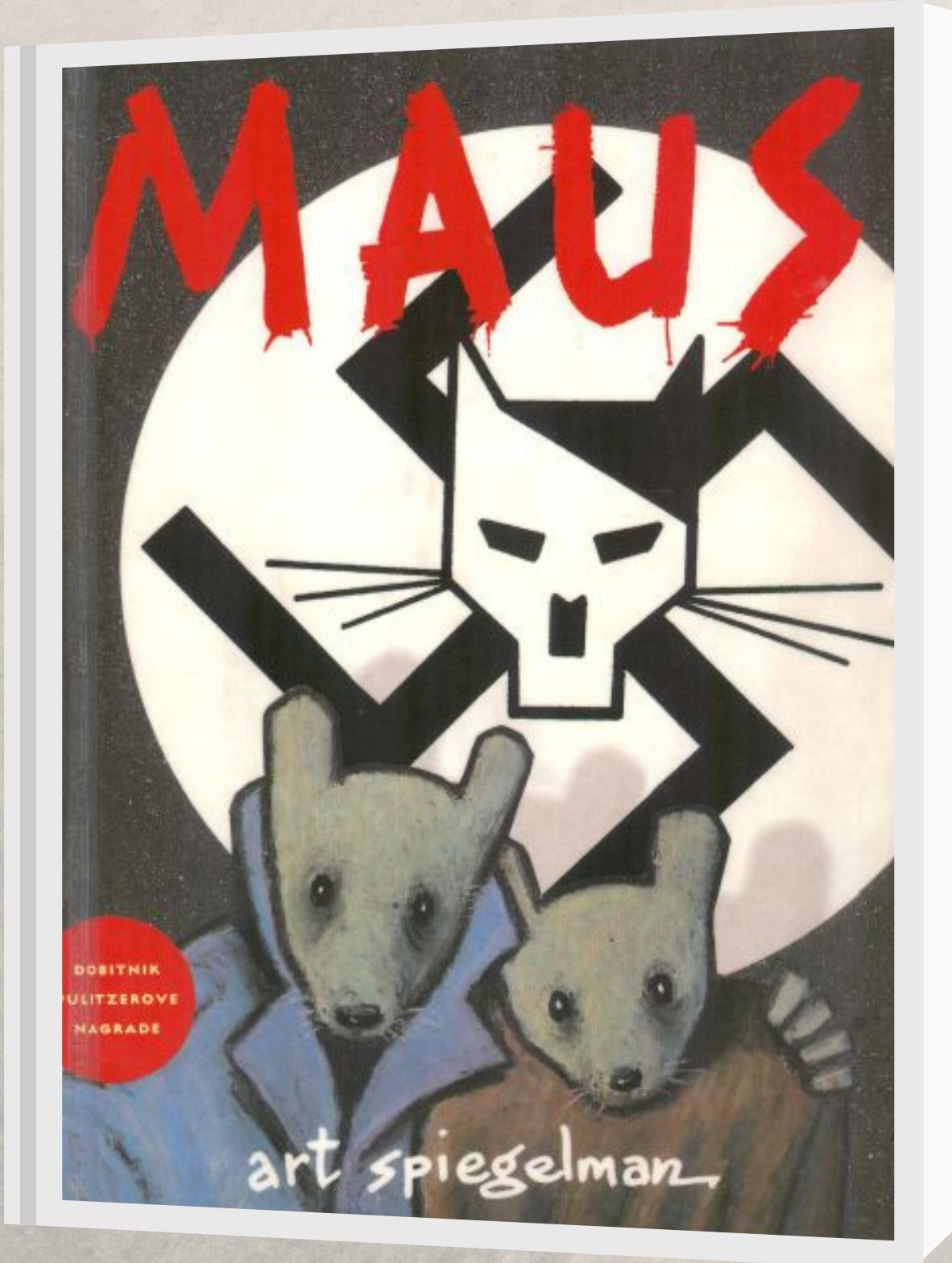
BERNHARD SCHLINK

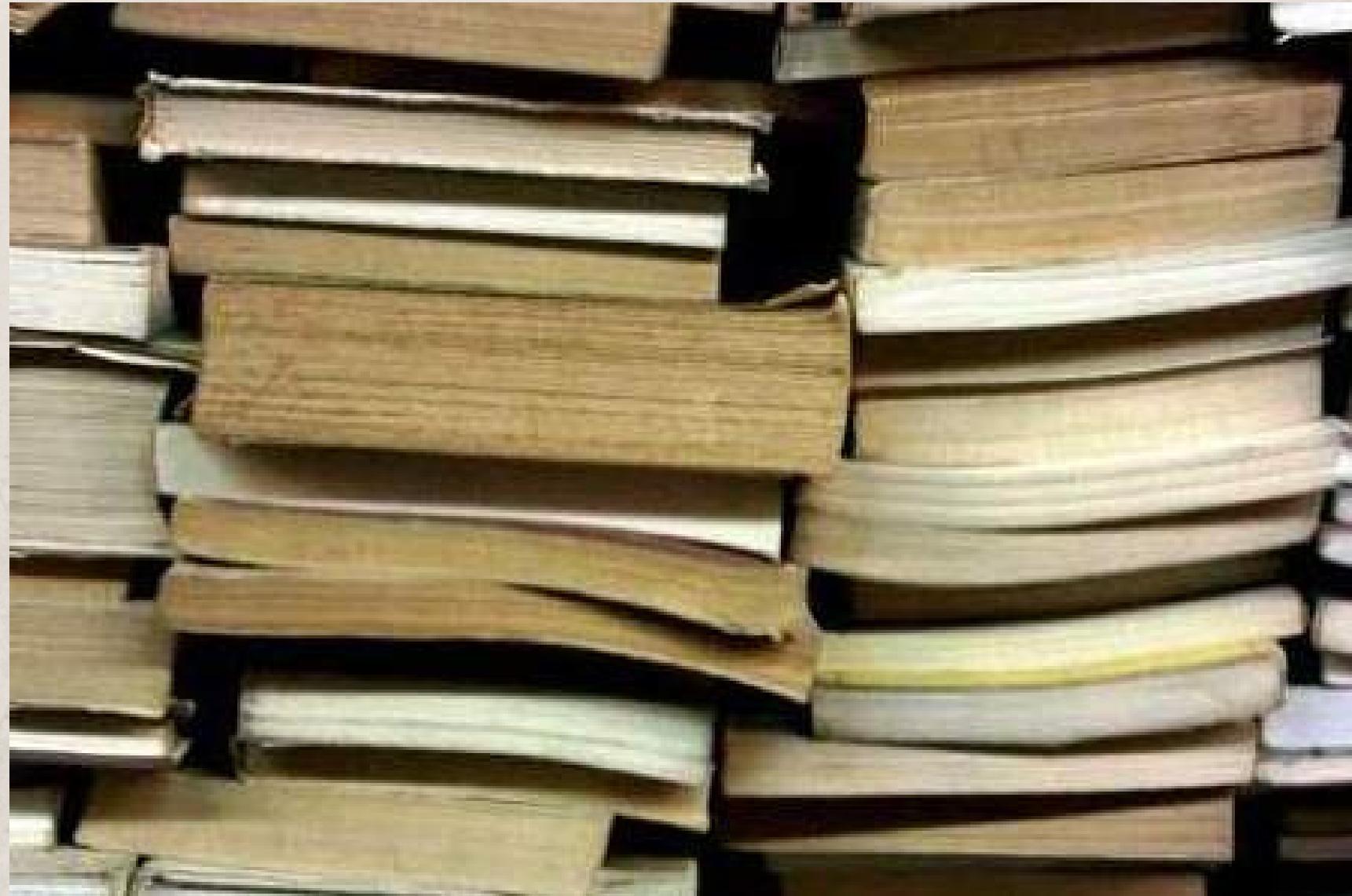
Autentično svjedočanstvo Slovaka Lalija Sokolova koji je tetovirao ljude u logoru u Auschiwtzu, a gdje je i sam bio zatvorenik. Svoje je tetoviranje odradivao u zamjenu za život, a njegov je život postao vrijedan borbe kad je u njega ušla djevojka posebnih očiju. Utisnuti brojevi u kožu zatočenika do danas su ostali sablasni simboli holokausta, no neke strahote jedna je ljubav uspjela nadživjeti...

Saru i njezine roditelje usred noći je uhitila francuska policija. Želeći sakriti svog mladeg brata na sigurno, djevojčica ga zaključava u tajni ormar u zidu, a ključ nosi sa sobom, ni ne sluteći užase koji slijede... Mnogo godina kasnije jedna će žena krenuti u potragu za odgovorima i otkriti dugo prešućivanu tajnu. Iako su likovi u ovome romanu izmišljeni, masovno uhićenje Židova u Parizu 16. srpnja 1942. godine i njihovo odvođenje na zimski biciklistički stadion povijesne su činjenice, kao i to da je uhićenja izvršila francuska policija, a ne Nijemci. Ova je knjiga spomen na djecu koja su tada ubijena, te onima koji su preživjeli i svjedočili taj strašni zločin...

Maus je autobiografski strip nagrađen Pulitzerovom nagradom 1992. godine. Objavljen je još 1980. u kultnom magazinu "Row". Priča je to o Vladeku Spiegelmanu, poljskom Židovu koji je preživio Hitlerovu Europu, i njegovu sinu, crtaču stripova koji pokušava shvatiti oca, njegovu strašnu priču i samu povijest. U stripu su nacisti prikazani kao mačke, a Židovi kao miševi, Poljaci ne-Židovi kao svinje, Francuzi kao žabe, Švedjani kao jeleni, Britanci kao ribe, što ublažava prikazane grozote i unosi humornu notu u okrutne događaje holokausta...

Izvori:

Katalog knjižnica grada Zagreba

Moderna vremena: dnevni info magazin, portal o knjigama i kulturi čitanja (mvinfo.hr)

.....

knjige se mogu posuditi u knjižnicama Gornjogradske i XV. gimnazije